

Vsem občinam v Republiki Sloveniji
Skupnost občin Slovenije
Združenje mestnih občin Slovenije
Združenje občin Slovenije
Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije

Številka: 35030-1/2023-2550-21

Datum: 26. 01. 2023

Zadeva: Usmeritve za postopek priprave in sprejetja občinskega prostorskega načrta v skladu z Zakonom o urejanju prostora, do vzpostavitve elektronskega poslovanja na področju prostorskega načrtovanja

Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) ugotavlja, da so nekatere občine že začele s pripravo in sprejemanjem občinskih prostorskih načrtov oziroma njihovih sprememb in dopolnitev (v nadaljnjem besedilu: OPN) po postopku, ki je predpisan z Zakonom o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-3). Ker so občine na Ministrstvo za okolje in prostor naslovile številna vprašanja glede postopka, je ministrstvo pripravilo usmeritve za postopek priprave in sprejetja OPN v skladu z ZUreP-3, ki veljajo do vzpostavitve elektronskega poslovanja na področju prostorskega načrtovanja.

Glede na navedeno, v povezavi z 318. členom ZUreP-3, ministrstvo občinam priporoča, da do vzpostavitve elektronskega poslovanja, kot je predvideno s 56. členom ZUreP-3, pri pripravi in sprejemanju OPN sledijo naslednjim korakom:

1. Odločitev o začetku postopka priprave OPN

V skladu z določbami 119. člena ZUreP-3 občina pristopi k pripravi OPN na podlagi ocene stanja v prostoru, poročila o prostorskem razvoju in ocen prihodnjih potreb v prostoru. Občina lahko pozove posameznike, organe in organizacije, da ji posredujejo svoje potrebe v prostoru, izvede javni posvet, delavnice ali kako drugače vključi javnost, lahko se tudi posvetuje z nosilci urejanja prostora (v nadaljnjem besedilu: NUP).

V skladu z določbami 118. člena ZUreP-3 občina za OPN vedno pridobi mnenje zavoda pristojnega za ohranjanje narave (Zavod RS za ohranjanje narave, v nadaljnjem besedilu: ZRSVN), o verjetno pomembnih vplivih na varovana območja in obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja. Mnenje, ki ga ZRSVN izda v 30 dneh je obvezujoče in se skupaj s sklepom o pripravi OPN objavi v prostorskem informacijskem sistemu (v nadaljnjem besedilu: PIS). Občina za OPN izvede celovito presojo vplivov na okolje (v nadaljnjem besedilu: CPVO) in ministrstva, pristojnega za CPVO ne zaprosi za izdajo odločitve o obveznosti izvedbe CPVO, razen če občina presodi, da ne načrtuje prostorske ureditve:

- ki bi bile poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja;

- za katere se zahteva presoja sprejemljivosti na varovana območja ali
- ki bi lahko pomembneje vplivale na okolje.

V tem primeru občina zaprosi ministrstvo, pristojno za CPVO za mnenje, da ni treba izvesti CPVO. Tudi to mnenje je zavezujoče in se skupaj s sklepom o pripravi OPN objavi v PIS. Obseg in vsebina okoljskega poročila se prilagodita vsebini OPN.

Župan sprejme sklep o pripravi OPN ter ga skupaj z mnenjema o obveznosti izvedbe presoj iz drugega in tretjega odstavka 118. člena ZUreP-3 objavi v PIS.

POJASNILO:

V skladu z 119. členom ZUreP-3 odločitev za pripravo OPN temelji na oceni stanja v prostoru, poročila o prostorskem razvoju in ocen prihodnjih potreb v prostoru tako fizičnih oz. pravnih oseb, kot občine same. Občina ima po zakonu možnost, ne pa tudi obveznost, da posameznike, organe in organizacije pozove, da posredujejo svoje potrebe v prostoru, poleg tega lahko občina izvede javni posvet, organizira delavnice ali kako drugače vključi javnost in na ta način ugotovi kakšne so potrebe v prostoru. Na podlagi ugotovitev, različnih dejstev in razlogov se občina lahko odloči in pristopi k pripravi OPN. Župan lahko, ni pa obvezno, za pripravo OPN imenuje projektno skupino, ki pa ne vključuje predstavnikov državnih NUP in ministrstva, pristojnega za CPVO. Pred sprejemom sklepa o pripravi OPN, ki je formalni začetek priprave OPN, mora občina ugotoviti ali bo treba za OPN izvesti presojo sprejemljivosti na varovana območja in CPVO. V ta namen občina pripravi gradivo, ki že vključuje predvidene prostorske ureditve in rešitve, ki izhajajo iz ugotovljenih potreb v prostoru in vplivajo na odločitve glede potrebnosti izvedbe presoj. Pred sprejemom sklepa o pripravi OPN, torej pred uradnim začetkom priprave OPN, mora občina vedno zaprositi in pridobiti mnenje ZRSVN, ali bo šlo pri načrtovanju posegov v prostor za verjetno pomembne vplive na naravo in bo treba v postopku priprave OPN izvesti tudi presojo na varovana območja v skladu z Zakonom o ohranjanju narave. (drugi odstavek 118. člena ZUreP-3). Za pridobitev mnenja občina torej pripravi gradivo, ki ZRSVN omogoča vpogled v vsebino priprave OPN in izdajo mnenja. Gradivo naj vsebuje opise ter grafične prikaze predvidenih prostorskih ureditev v obsegu in vsebini, ki je v tej fazi znana. Gradivo je lahko hkrati uporabno tudi za morebitne posvete z javnostjo in z NUP, ki jih lahko občina zaprosi, da podajo smernice, kar občina upošteva pri pripravi sklepa o pripravi OPN. ZRSVN izda mnenje v 30 dneh od prejema zaprosila in gradiva. Mnenje ZRSVN je obvezujoče.

Skladno z določili 118. člena ZUreP-3 občina načeloma vedno izvede CPVO in zato ne zaprosi ministrstva, pristojnega za CPVO za mnenje o potrebnosti izvedbe CPVO. Občina lahko zaprosi ministrstvo, pristojno za CPVO, za mnenje o nepotrebnosti izvedbe CPVO vendar le v primeru, kadar občina ne načrtuje prostorskih ureditev:

- ki bi pomenile poseg v okolje za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja,
- za katera se zahteva presoja sprejemljivosti na varovana območja in je o tem pridobila mnenje ZRSVN ali
- ne načrtuje prostorskih ureditev, ki bi pomembneje vplivale na okolje.

V navedenih primerih občina po predhodni lastni presoji in oceni obstoja navedenih izjem, zaprosi za mnenje ministrstvo, pristojno za CPVO, ki občino obvesti v 30 dneh po prejemu zaprosila. Mnenje ministrstva, pristojnega za CPVO je namenjeno potrditvi domneve občine, da občina ne načrtuje prostorskih ureditev, ki bi zahtevale izvedbo CPVO. To pomeni, da občini ni treba izvesti postopka CPVO, kljub temu, da prvi odstavek 118. člena zakona na splošno določa obveznost izvedbe CPVO. Mnenje lahko domnevo občine tudi zavrže. Mnenje, ki ga na opisan način pridobi občina je, tako kot mnenje ZRSVN, zavezujoče. Mnenje ZRSVN in morebitno mnenje ministrstva, pristojnega za CPVO občina pridobi pred sprejemom sklepa o pripravi OPN.

Občina torej pred sprejemom sklepa o pripravi OPN:

- vedno zaprosi ZRSVN za odločitev o izvedbi presoje na varovana območja ohranjanja narave (po Zakonu o ohranjanju narave). ZRSVN izda mnenje v 30 dneh in je zavezujoče. Mnenje se priloži sklepu o pripravi OPN ob njegovem posredovanju na ministrstvo, ob vlogi za objavo v PIS.
- zaprosi ministrstvo, pristojno za CPVO, za mnenje samo v primerih, ko občina oceni, da se z OPN ne bodo načrtovale ureditve, ki predstavljajo poseg v okolje in je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ali bi zahtevale presojo sprejemljivosti na varovana območja ali pa bi lahko pomembneje vplivale na okolje. Ministrstvo, pristojno za CPVO izda mnenje v 30 dneh in je zavezujoče. Mnenje se priloži sklepu o pripravi OPN ob njegovem posredovanju na ministrstvo, pristojno za prostor ob vlogi za objavo v PIS.

2. Sprejem sklepa o pripravi OPN

Na podlagi pridobljenih mnenj in opravljenih dejanj iz prejšnje točke, župan sprejme sklep o pripravi ali spremembi in dopolnitvi OPN. Občina ministrstvu posreduje sklep o pripravi OPN in obe mnenji o obveznosti presoje, kadar sta pridobljeni, skupaj z vlogo za dodelitev identifikacijske številke prostorskemu aktu.

Ministrstvo sklep o pripravi OPN s pripadajočim gradivom evidentira, mu dodeli identifikacijsko številko in ga javno objavi.

POJASNILO:

Po ugotovitvah glede obveznosti izvedbe presoje, župan sprejme sklep o pripravi OPN in ga skupaj z mnenjem ZRSVN in z morebiti pridobljenim mnenjem glede neobveznosti izvedbe CPVO (mnenje ministrstva, pristojnega za CPVO, pridobljeno v primeru izjem navedenih v prejšnji točki), objavi v PIS. Do začetka delovanja storitev elektronskega poslovanja na področju prostorskega načrtovanja pa občina sklep skupaj z mnenjema glede presoje posreduje ministrstvu, da ga ta objavi na svoji spletni strani. Glede objave sklepa o pripravi OPN v PIS pojasnjujemo, da ministrstvo v vsakem postopku priprave novega ali sprememb in dopolnitev OPN, gradivu dodeli identifikacijsko številko v PIS. Ministrstvo prejet sklep o pripravi OPN evidentira, mu dodeli identifikacijsko številko, ga javno objavi in o tem obvesti občino. Občina na svoji spletni strani objavi spletno povezavo do objave na spletni strani ministrstva. ZUreP-3 obravnava NUP, tako državne kot lokalne, a v postopek priprave OPN občina pozove le tiste, ki jih načrtovana ureditev ali pa njena lokacija zadeva. NUP, ki bodo pozvani za podajo mnenj pri pripravi OPN, občina navede v sklepu o pripravi.

Občina v sklepu navede tudi način vključevanja javnosti in druge vsebine kot jih določa ZUreP-3 v četrtem odstavku 119. člena.

Sklep o pripravi OPN ne sme vsebovati osebnih podatkov.

3. Osnutek OPN

Občina pripravi osnutek OPN. Istočasno pripravi tudi osnutek okoljskega poročila, razen če je bilo presojeno, da postopka CPVO ni treba izvesti. Osnutek OPN in okoljsko poročilo občina objavi v PIS in pozove NUP, da v 30 dneh podajo svoje mnenje.

Objava osnutka OPN in osnutka okoljskega poročila se do vzpostavitve elektronskega poslovanja opravi na spletni strani ministrstva in ne v PIS.

Ministrstvo pred objavo na svoji spletni strani preveri, ali je osnutek OPN pripravljen v predpisani tehnični obliki (tretji odstavek 318. člena prehodnih določb ZUreP-3). Ministrstvo o

objavi osnutka OPN in osnutka okoljskega poročila na svoji spletni strani, o tem obvesti občino in ministrstvo, pristojno za CPVO.

Ministrstvo, pristojno za CPVO, v 30 dneh po prejemu zaprosila občine odloči, da je okoljsko poročilo ustrezno oz. zahteva njegovo dopolnitev v skladu s predpisi s področja varstva okolja.

POJASNILO:

Občina pripravi osnutek OPN na podlagi in v skladu s sklepom o pripravi OPN, regionalnim in občinskim prostorskim planom, hierarhično nadrejenimi prostorskimi načrti (državni prostorski načrti in strategija), državnim prostorskim redom, smernicami, usmeritvami in podatki NUP ter strokovnimi podlagami. Občina k pripravi osnutka OPN vključi tudi javnost, ki ji omogoči predložitev predlogov, usmeritev in oblikovanje mnenj in stališč do pripravljenih rešitev. Na ta način občina že ob pripravi osnutka OPN preveri, kako bodo rešitve sprejete v javnosti. V ta namen lahko izvede javne posvete, intervjuje, ankete, delavnice ali kako drugače k pripravi osnutka pritegne širšo javnost. Če je v postopku priprave ali spremembe OPN treba izvesti CPVO, se med pripravo osnutka OPN pripravi tudi osnutek okoljskega poročila. Pri pripravi osnutka OPN sodelujejo vsi NUP (okoljski in drugi), ki so določeni v sklepu o pripravi OPN. Občina lahko skliče posvet za usklajevanje z NUP ali lahko posamezen NUP zaprosi za podrobnejše usmeritve, ki so potrebne za načrtovanje konkretnih prostorskih ureditev. Podatke ter strokovne podlage s katerimi razpolagajo NUP, so le ti občinam dolžni zagotavljati. Ministrstvo, pristojno za CPVO oziroma tiste državne NUP, ki sodelujejo pri CPVO, lahko občina zaprosi za mnenje o obsegu in natančnosti informacij, ki morajo biti vključene v okoljsko poročilo. Vsebina in obseg okoljskega poročila se namreč prilagaja vsebini, ki jo obravnava OPN. Posamezen NUP ima 30 dni časa, da se odzove na zaprosilo občine za posredovanje podrobnejših informacij, podatkov, itd. V kolikor se posamezen NUP na zaprosilo občine ne odzove se šteje, da natančnejših podatkov, strokovnih podlag ali informacij, ki morajo biti vključene v osnutek OPN ali osnutek okoljskega poročila nima.

Občina na podlagi vseh pridobljenih in pripravljenih gradiv, rezultatov usklajevanj ter posvetov, pripravi osnutek OPN in osnutek okoljskega poročila in ju do vzpostavitve elektronskega poslovanja posreduje ministrstvu, da ju ta objavi na svoji spletni strani. Ministrstvo pred objavo osnutka OPN preveri njegovo tehnično ustreznost. Če je gradivo tehnično ustrezno, ga ministrstvo objavi na spletni strani. Istočasno objavi tudi osnutek okoljskega poročila in o tem obvesti občino in ministrstvo, pristojno za CPVO. Občina po prejemu obvestila o objavi osnutka OPN in osnutka okoljskega poročila na spletni strani ministrstva, pozove NUP in ministrstvo, pristojno za CPVO, da v roku 30 dni podajo svoje mnenje. NUP v svojem mnenju ugotavljajo, ali je občina upoštevala smernice oz. predpise iz njihove pristojnosti. Če ugotovijo, da občina ni upoštevala njihovih smernic ali predpisov, morajo svojo ugotovitev utemeljiti in občini podati usmeritve za odpravo nepravilnosti. Ministrstvo, pristojno za CPVO in tisti državni NUP, ki sodelujejo pri CPVO, v roku 30 dni predložijo tudi mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na okolje s stališča svoje pristojnosti.

4. Javna razgrnitev dopolnjenega osnutka OPN in osnutka okoljskega poročila

Po pridobitvi mnenj NUP in prejemu mnenja o ustreznosti okoljskega poročila, občina dopolni osnutek OPN in osnutek okoljskega poročila ter ju objavi v PIS. Občina oba dokumenta javno razgrne ter javnost seznanj s krajem in časom javne objave, spletnim naslovom, na katerem sta objavljena dopolnjen osnutek OPN in dopolnjen osnutek okoljskega poročila, ter načinom dajanja pripomb. Ob javni razgrnitvi in javni obravnavi gradiv se javnost seznanj tudi z morebitnim nasprotjem interesov, kot ga določa predpis, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije (115. člen ZUreP-3). Javnosti se na objavljeno in razgrnjeno gradivo omogoči dajanje predlogov in pripomb v roku, ki ni krajši od 30 dni. Med javno razgrnitvijo mora občina zagotoviti tudi javen dostop do razgrnjenih gradiv.

POJASNILO:

Ko občina na osnutek OPN prejme mnenja NUP in ministrstva, pristojnega za CPVO, mnenja prouči in po potrebi dopolni osnutek OPN in osnutek okoljskega poročila. Dopolnjen osnutek OPN in dopolnjen osnutek okoljskega poročila posreduje na ministrstvo, ki skladno z določili tretjega odstavka 318. člena prehodnih določb ZUreP-3, dopolnjen osnutek OPN tehnično pregleda in ob ustreznosti tega skupaj z dopolnjenim osnutkom okoljskega poročila objavi na svoji spletni strani. Ministrstvo o tem obvesti občino in ministrstvo, pristojno za CPVO. Do vzpostavitve elektronskega poslovanja občina oba dokumenta skupaj javno objavi tudi na svoji spletni strani in javnost seznanjena s krajem in časom javne razgrnitve, spletnim naslovom kjer sta dopolnjen osnutek OPN in dopolnjen osnutek okoljskega poročila objavljena, z načinom dajanja pripomb in rokom za njihovo posredovanje. Javnosti se na objavljeno in razgrnjeno gradivo omogoči dajanje predlogov in pripomb v roku, ki ni krajši od 30 dni. Med javno razgrnitvijo mora občina zagotoviti tudi javno obravnavo razgrnjenih gradiv. Razgrnjeno gradivo ni namenjeno temu, da se javnost z njim seznanja prvič, ampak predvsem, da se javnost seznanja z gradivom, ki bo posredovano v sprejem na občinski svet. Vsebinsko usklajevanje z zainteresirano javnostjo bi moralo potekati že ob pripravi osnutka OPN. Ob javni razgrnitvi se javnost seznanja tudi z morebitnim nasprotjem interesov, kot ga določa predpis, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije (115. člen ZUreP-3).

5. Predlog OPN

Izdelovalec prouči pripombe in predloge javnosti k dopolnjenemu osnutku OPN in dopolnjenemu osnutku okoljskega poročila ter pripravi predlog stališč glede načina njihovega upoštevanja. V kolikor je potrebno, se o posameznem stališču seznanja NUP, ki ga stališče vsebinsko zadeva, ta pa se mora glede stališča do načina upoštevanja pripombe izjasniti v roku 15 dni. Po potrebi se izvede usklajevanje interesov.

Občina s sklepom potrdi predlog stališč glede upoštevanja pripomb, izdelovalec pa na njihovi podlagi pripravi predlog OPN in predlog okoljskega poročila. Vsa ta gradiva občina objavi v PIS.

POJASNILO:

Izdelovalec prouči pripombe javnosti in pripravi predlog stališč glede upoštevanja pripomb. Kadar se pripomba nanaša na področje posameznega NUP, ga občina lahko seznanja s pripombo in predlogom načina njenega upoštevanja. NUP mora občini v 15 dneh predložiti stališče glede predlaganega načina upoštevanja pripombe. Po potrebi se izvede usklajevanje interesov. Občina s sklepom potrdi predlog stališč do pripomb in predlogov javnosti k dopolnjenemu osnutku OPN, ki jih je pred tem proučil in predlagal izdelovalec. Do vzpostavitve elektronskega poslovanja občina stališča do pripomb javno objavi na svoji spletni strani in na krajevno običajen način. Izdelovalec ob upoštevanju stališč glede upoštevanja pripomb, pripravi predlog OPN in predlog okoljskega poročila. Do vzpostavitve PIS se predlog OPN in predlog okoljskega poročila posredujeta na ministrstvo, ki po predhodnem pregledu tehnične ustreznosti gradiva to objavi na svoji spletni strani. Ministrstvo o tem obvesti občino in ministrstvo, pristojno za CPVO. Občina pozove samo tiste NUP, za katere meni, da se je OPN od osnutka do predloga tako spremenil, da to vpliva na njihovo odločitev oziroma bi bilo treba mnenje dopolniti. Ta NUP v roku 30 dni od javne objave predloga OPN in predloga okoljskega poročila ter zaprosila občine, predloži mnenje o predlogu OPN in predlogu okoljskega poročila. Če tega ne stori v 30 dneh se šteje, da na predlog OPN in predlog okoljskega poročila nima pripomb.

Občina po javni objavi gradiva ministrstvo, pristojno za CPVO pozove, naj v 45 dneh ugotovi, ali so vplivi izvedbe OPN na okolje sprejemljivi. Ministrstvo, pristojno za CPVO na podlagi vloge občine ugotovi, ali so vplivi izvedbe predloga OPN na okolje sprejemljivi in pri tem kot posvetovanje z organi, ki jih zadevajo okoljski vplivi, upošteva tudi mnenja NUP, ki jih je občina pridobila na osnutek in predlog OPN ter na osnutek in predlog okoljskega poročila. Če sta

predlog OPN in predlog okoljskega poročila enaka osnutku OPN in osnutku okoljskega poročila, za katerega je bilo že pridobljeno mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na okolje iz 3. odstavka 122. člena ZUreP-3, se to mnenje šteje za mnenje ministrstva, pristojnega za CPVO, pridobljeno na predlog OPN in predlog okoljskega poročila. Če mnenje določenega državnega NUP, kljub usklajevanju interesov, ostane negativno, lahko občinski svet sprejme odločitev, da se v skladu z 20. členom ZUreP-3 predlaga izpeljavo postopka odločanja o razrešitvi nasprotja javnih interesov.

6. Sprejem OPN z odlokom

Občina z odlokom sprejme OPN po tem, ko pridobi pozitivna mnenja NUP in ko ministrstvo, pristojno za CPVO ugotovi, da so vplivi izvedbe predloga OPN na okolje sprejemljivi. Občina OPN ne more sprejeti, če je vlada izdala sklep, s katerim je zavrnila predlog za razrešitev nasprotja javnih interesov. Občina sprejme OPN z odlokom in ga objavi v PIS. Občina ministrstvu posreduje sprejeti odlok o OPN. Ministrstvo gradivo javno objavi kot veljaven prostorski akt in o tem obvesti občino.

POJASNILO:

Občina z odlokom sprejme OPN po tem, ko pridobi pozitivna mnenja NUP in ko ministrstvo, pristojno za CPVO ugotovi, da so vplivi izvedbe predloga OPN na okolje sprejemljivi. V primeru neskladja interesov NUP, lahko občina sprejme OPN kljub negativnem mnenju posameznega NUP, če je bilo odločeno o razrešitvi nasprotja interesov in je vlada izdala sklep, s katerim se je razrešilo nasprotje javnih interesov. Občina ne sme sprejeti OPN pred iztekom 15 dnevne roka, od objave predloga stališč do pripomb, predloga OPN in predloga okoljskega poročila na spletni strani ministrstva. Občina gradivo sprejetega OPN posreduje ministrstvu, ta ga objavi na svoji spletni strani in o tem obvesti občino. Občina odlok o OPN, kot splošni pravni akt, objavi tudi v uradnem glasilu. V primeru sprememb in dopolnitev OPN mora občina za objavo v PIS oz. objavo na spletni strani ministrstva pripraviti čistopis tekstualnega dela in čistoris grafičnega dela OPN.

Ministrstvo občine poziva, da pri pripravi prostorskih aktov ustrezno upoštevajo zakonodajo s področja prostorskega načrtovanja in predmetna pojasnila.

S spoštovanjem,

Pripravila:

Natalija Fon Boštjančič u.d.i.a.

Sekretarka

**Ana VIDMAR
VODJA SEKTORJA ZA
PROSTORSKO NAČRTOVANJE**

Priloga: shematski prikaz postopka priprave OPN po ZUreP-3

Vročiti (po e-pošti):

- naslovníkom